

Афіцыйны візіт ва Узбекістан

Учора распачаўся афіцыйны візіт Прэзідэнта Беларусі **Аляксандра Лукашэнкі** ва Узбекістан. Каля трапа самалёта ў міжнародным аэрапорце імя **Іслама Карымава** беларускага лідара сустракалі прэм'ер-міністр Узбекістана **Абдула Арыпаў**, міністр замежных спраў **Абдулазіз Камілаў**.

Адразу пасля прылёту ў Ташкент Аляксандр Лукашэнка ўсклаў кветкі да Манумента Незалежнасці і гуманізму і помніка Першаму Прэзідэнту Узбекістана **Ісламу Карымаву**, паведамаў БелТА.

У Ташкенте сёння кіраўнік дзяржавы правядзе перагаворы з Прэзідэнтам Узбекістана **Шаўкатам Мірзіёевым**, якія пройдуць у вузкім фармаце і пашыраным складзе з удзелам членаў дэлегацыі. Чакаецца, што бакі асноўную ўвагу ўдзеляць пашырэнню гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, развіццю вытворчай кааперацыі і арганізацыі зборачных прадпрыемстваў па выпуску запатрабаванай ва Узбекістане тэхнікі.

На перагаворах таксама будзе абмяркоўвацца ўмацаванне ўзаемадзеяння па шэрагу напрамкаў — ад прамысловасці і сельскай гаспадаркі да гуманітарнай сферы і турызму. Размова пойдзе аб развіцці рэгіянальнага супрацоўніцтва як эфектыўнага інструмента нарошчвання гандлёва-эканамічных сувязяў. Плануецца, што прэзідэнты абмяняюцца меркаваннямі па актуальных пытаннях рэгіянальнага і міжнароднага парадку дня.

Па выніках перагавораў чакаецца падпісанне пакета двухбаковых дакументаў аб пашырэнні супрацоўніцтва ў розных сферах і галінах.

Кіраўнікі дзяржаў плануюць наведаць беларуска-ўзбекскае прадпрыемства «Амкадор-Агратэхмаш» і выстаўку беларускіх вытворцаў **Made in Belarus**.

■ Парламенцкі дзённік

УЛАДУ НА МЕСЦАХ — СЕЛЬСАВЕТАМ!

Міжнародны круглы стол па актуальных пытаннях мясцовага самакіравання прайшоў у сталіцы. У ім удзельнічалі прадстаўнікі Савета Рэспублікі і Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы (СЕ) з Францыі, Італіі, Нідэрландаў, Грэцыі і Румыніі. Нагадаем, што ў склад кангрэса ўваходзяць 324 прадстаўнікі каля 200 000 адміністрацыйных адзінак 47 краін — удзельніц СЕ. Савет па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савета Рэспублікі мае статус запрошанага назіральніка.

На адкрыцці мерапрыемства **старшыня верхняй палаты беларускага парламента Міхаіл МЯСНІКОВІЧ** звярнуў увагу на асноўныя моманты дыскусіі. «Свет змяняецца вельмі хутка. Ідзе пошук новай канцэпцыі глабальнага развіцця. На працягу некалькіх дзесяцігоддзяў прырытэт аддаваўся стварэнню інстытутаў глабалізацыі. І гэты перыяд развіцця не быў патрачаны дарма. З'явіліся сацыяльныя дзяржавы, узнікла міжнароднае права, міжнародныя інстытуты, рашэнні якіхносяць наднацыянальны статус. І шмат іншага, што садзейнічае ліквідацыі няроўнасці ў шырокім сэнсе, — падкрэсліў спікер. — Зараз мы бачым новыя з'явы: масавая

міграцыя, некаторыя эканамічна развітыя краіны выходзяць з міжнародных дагавораў. На мой погляд, гэтыя сур'ёзныя выклікі патрабуюць удасканалвання парадку дня міжнароднага супрацоўніцтва і новых ініцыятывы нацыянальных урадаў».

Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што і нам, і гасцям з Еўропы ёсць чаму павучыцца адно ў аднаго. Ён звярнуўся да шматвяковай гісторыі беларускага самакіравання. Нагадаў, што нашы гарады мелі магдэбургскае права, пэўны вопыт быў пройдзены ў савецкі перыяд, папраўкі ў Канстытуцыю ў 90-я таксама датычыліся органаў мясцовага кіравання і самакіравання. Разам з тым стар-

шыня Савета Рэспублікі заўважыў: «Патэнцыял прадстаўнікоў, абраных простымі людзьмі ў Саветы дэпутатаў, шматлікія грамадскія арганізацыі, мы выкарыстоўваем недастаткова эфектыўна». Таксама парламентарый расказаў пра перайманне іншаземнага вопыту, у прыватнасці прынцыпаў Еўрапейскай хартыі мясцовага самакіравання.

Міхаіл Мясніковіч падкрэсліў, што дзейнасць верхняй палаты беларускага парламента і кангрэса мае сэнс развіваць у спалучэнні з Мэтамі ўстойлівага развіцця. Ён таксама нагадаў пра Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які мае адбыцца ў кастрычніку ў Магілёве, запрасіў еўрапейскіх калег да ўдзелу.

Надзея АНІСОВІЧ

Больш падрабязна пра круглы стол, а таксама пра меркаванні яго ўдзельнікаў чытайце ў заўтрашнім выпуску «Мясцовага самакіравання».

ПЛЯЦОЎКА ДЛЯ ПАРТНЁРСТВА

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

«Праблема лічбавізацыі медыяпрасторы ўзнікла не ўчора і не сёння, проста актуальнасць яе з цягам часу ўсё ўзрастала, і зараз з разраду актуальных яна перайшла ў разрад зладзённых, — абзначыў прырытэтны сёлетняга форуму яшчэ да пачатку яго работы **першы намеснік міністра інфармацыі Павел ЛЁГКІ**. — Гаворка ідзе пра тое, што істотна змяніліся ўмовы, парадыгма журналістыкі: цяпер больш займацца толькі вытворчасцю кантэнту, неабходна ўдзяляць значную ўвагу яго дыстрыбуцыі, засяроджвацца на якасным медыямаркетынгу. Гэтыя пытанні ў шэрагу іншых мы і абмяркоўваем з удзельнікамі медыяфоруму».

Міністр інфармацыі Беларусі Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ падчас пленарнага пасяджэння прапанаваў пагаварыць таксама пра адказнасць журналіста за ўздзеянне на свядомасць людзей: «Журналістаў часта абвінавачваюць у спробах маніпуляваць грамадскай свядомасцю, у нас бачаць арганізатараў інфармацыйных войнаў. Можна быць, усё значна прасцей і журналісты ўсяго толькі шукаюць праўду, імкнуцца хоць бы на словах, якія выказаны ў інтэрнэце, агучаны ў тэлеэфіры ці напісаны ў друкаваных выданнях, выбудаваць дарогу ад рэальнай рэчаіснасці да ідэалаў жыццёвага ўладкавання?..» Міністр нагадаў, што пяць месяцаў таму Прэзідэнт Беларусі **Аляксандр Лукашэнка** ў тэлевізійным эфіры звярнуўся да ўсіх беларускіх СМІ са словамі пра тое, што задача журналістаў — фарміраваць канструктыўную грамадскую думку, весці аб'ектыўна, узважаць і ўдумлівы дыялог з аўдыторыяй. «Таму давайце спрачацца, выказваць розныя меркаванні тут, на дыскусійных пляцоўках нашай міралюбівай краіны — спрачацца з разуменнем таго, што мы паводзім свабоды і каштоўнасці дэмакратычнага грамадства, — заклікаў міністр. — Калі вы штосьці падкажаце нам у тэхналогіі, інструментарый журналіста — мы,

Першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта **Максім РЫЖАНКОУ** зачытаў прывітанне кіраўніка дзяржавы ўдзельнікам медыяфоруму.

са свайго боку, будзем толькі ўдзячныя. Калі, вярнуўшыся дадому, праз свае СМІ вы пашырыце ўўленне шырокай аўдыторыі пра стваральныя працэсы, якія ідуць у Рэспубліцы Беларусь, паверце — у нас вы знойдзеце сапраўдных сяброў і добрых інфармацыйных партнёраў».

Пра неабходнасць прафесійнай кансалідацыі так ці інакш гаварылі практычна ўсе ўдзельнікі форуму. «Свет сёння занадта складаны, каб дзяліць яго на Усход і Заход, Поўдзень і Поўнач, — мяркуе **генеральны дырэктар расійскай Тэлевізійнай службы навін Аляксандр ГУРНОУ**. — Таму задача нашага медыяфоруму — не падзел на фракцыі, а пошук і распрацоўка той агульнай прафесійнай і наогул культурнай прасторы, у якой мы можам супрацоўнічаць і адказваць на сучасныя выклікі». А **намеснік дзяржаўнага сакратара Саюзнай дзяржавы Аляксей КУБРЫН** дадаў, што не трэба проціпастаўляць традыцыйныя сродкі масавай інфармацыі і сацыяльныя медыя, калі можна знайсці пункты судакранання і агульныя інтарэсы з імі. Адным з важных пунктаў таго партнёрства спадар Кубрын назваў вывучэнне блогасферы і ўзаемадзеянне з ёй.

Наколькі паспяховым можа быць такое супрацоўніцтва, расказала **галоўны рэдактар партала Cozapress Яніна КОЗАРЫ** з **Бельгіі**, якая прывяла наступны прыклад: у Антверпене ёсць сайт

для дзяцей, які робяць па заказе дзяржавы дарослыя — журналісты і блогеры, — і ў прастай і цікавай форме яны расказаваюць як мясцовыя навіны, так і важныя падзеі сусветнага маштабу. Акрамя таго, бельгійскіх школьнікаў запрашаюць на фестываль блогераў і ютубераў, які таксама праходзіць пры падтрымцы дзяржавы ў якасці інвестыцыі ў блізкую будучыню.

ПЛЮС ЦІ МІНУС?

Далёка не ўсе бачаць у лічбавізацыі медыяпрасторы праблему. Так, **першы намеснік старшыні Выканкама — выканаўчага сакратара СНД Віктар ГУМІНСКІ** перакананы, што лічбавы парадак дня, наадварот, адкрывае новыя магчымасці і стварае безбар'ернае інфармацыйнае асяроддзе, у прыватнасці, для ўзаемадзеяння нашых краін ва ўсіх сферах дзейнасці СНД.

Дырэктар Азіяцка-еўрапейскага бюро інфармацыйнага агенцтва «Сінхуа» Фан ВЭЙГО прывёў канкрэтныя вынікі развіцця лічбавага сегмента ў традыцыйных СМІ і ўразіў гасцей і ўдзельнікаў форуму лічбамі: толькі англамоўная мабільная праграма партала навін Xinhua news (а партал на сёння ўваходзіць у топ-100 найбуйнейшых інфармацыйных сайтаў у свеце) быў спампаваны ўжо больш як 200 тысяч разоў па ўсім свеце. Сотнямі тысяч карыстальнікаў вымяраецца і колькасць падпісчыкаў агенцтва ў сацыяльных сетках — і ўсё гэта, заўважае спадар Вэйго, толькі частка вялікай стратэгіі развіцця.

Праўда, нагадваюць эксперты, гонка за «лічбай» — справа хоць і жыццёва неабходная ў сучасным свеце, аднак вельмі нятанная. Як прызнаўся **галоўны рэдактар «Комсомольскай правды» Уладзімір СУНГОРКІН**, на падтрыманне сайта выдання выдаткоўваецца больш за мільярд расійскіх рублёў у год. Але і вынік таго варты: штодня сайт наведвае каля чатырох мільянаў чалавек. «Мы жывём у эпоху вялікіх лічбаў і вялікіх медыя, і гэта трэба мець на ўвазе, калі мы абмяркоўваем

далейшы лёс медыя. Практычна штодня ў мяне цікавіцца: які лёс чакае папяровыя СМІ? Ніхто гэтага дакладна не ведае. Калі захаваецца грашовая падтрымка, то, напэўна, і колькасць папяровых СМІ павялічыцца — але, з іншага боку, назіраецца пастаянны адток рэкламы, а значыць, і прыбыткаў папяровых газет», — разважае рэдактар аднаго з самых высокакатыражных расійскіх выданняў. Але ён нагадаў і пра адваротныя выпадкі — так, калі ў Расіі шырока абмяркоўвалася пенсійная рэформа і неабходна было патлумачыць даступнай мовай і вялікаму чытацкаму колу афіцыйныя дакументы, з гэтым лепш справіліся якраз традыцыйныя папяровыя выданні, тыраж якіх значна вырас.

У Беларусі ж на сёння, адзначае **кіраўнік Цэнтра сацыялагічных і палітычных даследаванняў БДУ прафесар Давід РОТМАН**, да 95 % моладзі і да 50 % людзей сталага веку атрымліваюць інфармацыю праз інтэрнэт. Але гэта не прысуд традыцыйным СМІ, сцвярджае навуковец: «Перавага лічбавых медыя — у аператыўнасці, магчымасці даць інфармацыю практычна імгненна, але традыцыйныя СМІ могуць і павінны паглядзець на яе ў іншым ракурсе, прааналізаваць больш падрабязна і глыбока».

Перспектывы для развіцця друкаваных СМІ бачыць і **дырэктар інфармацыйнага агенцтва «Арменпрэс» Арам АНАНЬЯН**: «Мы жывём у новай экасістэме, перанасчанай інфармацыйнай, і спажываць ўжо не хочучы пасіўна чакаць навін, а жадаюць атрымліваць іх у рэжыме «тут і цяпер». Аднак я ні ў якім выпадку не раблю прагнозу, быццам у папяровых сродкаў масавай інфармацыі няма будучыні. Наадварот, адкрываюцца новыя, вельмі цікавыя магчымасці — напрыклад, праз выкарыстанне QR-тэхналогій, якія дазваляюць газетам трапіць у лічбавы свет».

НЕ ВЫПУСЦІЦЬ ДЖЫНА З БУТЭЛКІ

Масавое распаўсюджанне фэйкавых навін і злоўжыванне сацы-

яльнымі медыя для прасоўвання правакацыйнай інфармацыі, якая ўносіць разлад у грамадства, парушэнне нормаў этыкі, замаскіраваныя спробы распаліць «інфармацыйныя войны» — гэта той адваротны бок медала лічбавізацыі медыяпрасторы, пра які нельга забываць і які трэба ўлічваць у паўсядзённай працы журналіста, пра што таксама многа, гарача і грунтоўна гаварылі ўдзельнікі форуму зягам усяго дня.

«Калі ў краіне не будуць развівацца інфатэхналогіі, яна будзе адставаць ад іншых у развіцці. Аднак мы ні ў якім выпадку не павінны падпарадкоўвацца лічбавому джыну, які сёння практычна захапіў свет, і дазваляе яму дыктаваць умовы, — рэзюмуе **прафесар Еўраакадэміі, палітолаг, доктар філасофскіх навук Эдуард ЦІН з Эстоніі**. — Мы павінны быць вышэй за джына і кіраваць ім». Дзеля гэтага, лічыць эксперт, трэба не гвалтоўна змагацца з лічбавізацыяй усіх сфер жыцця, а ўмела кіраваць ёю і скарыстоўваць усё лепшае, што даюць сучасныя тэхналогіі: дзецям — запампоўваць у гаджэты развівальныя праграмы, маладым людзям, якія масава «сядзяць» у сацыяльных сетках — дапамагаць рэалізоўваць праз інтэрнэт-суполкі грамадска значныя ініцыятывы, а традыцыйным СМІ — нястомна нагадваць, што ніякія самыя сучасныя прылады і лічбавыя тэхналогіі не заменіць «каркас» — добрую адукацыйную базу, на якую трэба нанізваць новыя навыкі і ўменні.

...Сёння Беларускае міжнароднае медыяфорум прадоўжыць сваю работу ў Летняй школе журналістыкі, дзе навукоўцы, даследчыкі і прадстаўнікі вядучых СМІ правядуць майстар-класы і лекцыі для маладых журналістаў. Таксама госці з розных краін спрычынацца да Года малой радзімы, абвешчанага ў нашай краіне, праедуць з экскурсіяй па Мінску і наведаюць шэраг аб'ектаў агратурызму ў Мінскай вобласці, у тым ліку парк-музей інтэрактыўнай гісторыі «Сула».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.